

SALA DE LECTURA

ANUL XIII
16
(1964)
Simbion
22 copii
1964
5 pagini
4 lei

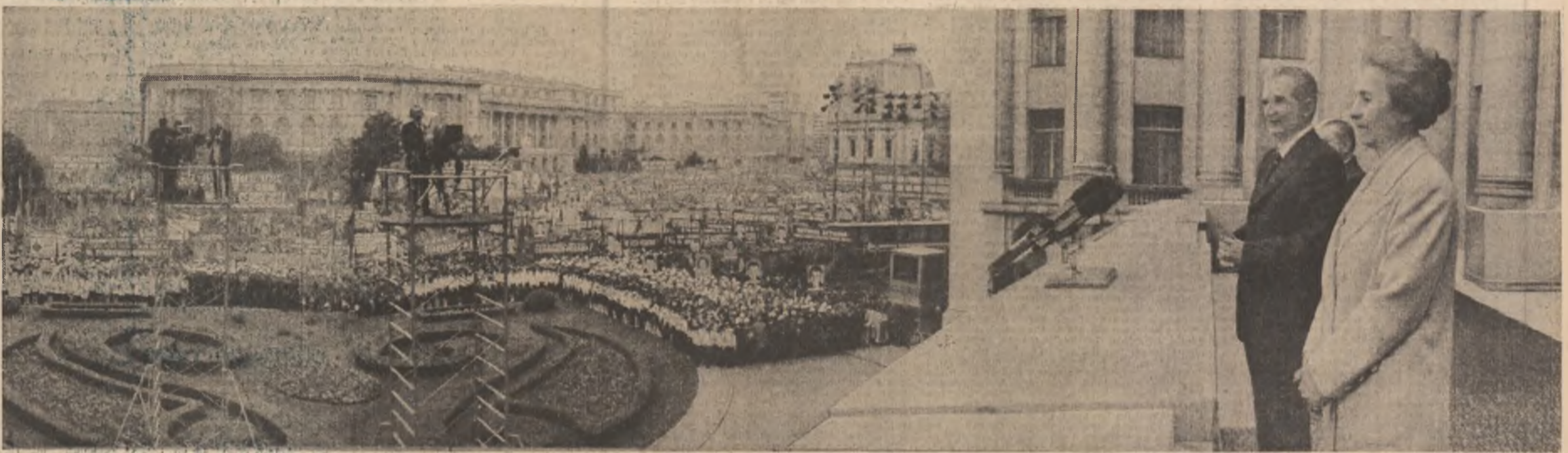
Proletari din toate țările, uniți-vă!

Luceafărul

Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN CAPITALĂ

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

INDEPENDENȚA DEPLINĂ

Dragi tovarăși,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez dum-neavoastră, participanților la această gran-dioasă manifestare, tuturor locuitorilor mu-nicipiului București, un salut călduros, îm-preună cu cele mai bune urări. (Aplauze pu-ternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu, România! — stima noastră și mindria!”)

De la această mare manifestare adresez în-tregului nostru popor un salut călduros și cele mai bune urări de succes tot mai mari în toate domeniile de activitate! (Aplauze pu-ternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”)

Această grandioasă manifestare are loc la puțin timp după Plenara Comitetului Central al partidului și sesiunea Marii Adunări Naționale, care au marcat în mod decisiv evoluția externă și adevărata independență economică și politică a României socialiste. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”)

Plenara Comitetului Central al partidului și sesiunea Marii Adunări Naționale au prilejuit și un scurt bilanț al realizărilor noastre pe calea construcției socialiste — și putem afirma cu îndreptățită mîndrie că poporul român, în deplină unitate, sub con-ducerea glorioșului nostru partid, a reușit să obțină succese remarcabile în făurirea socia-lismului și în ridicarea nivelului său de trai material și spiritual, în dezvoltarea științei, culturii, în întărirea independenței și suveranității României! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”)

Cred că puțină lume din lume pot să prezinte realizarea, în 45 de ani, a creșterii industriei de 135 de ori, din care numai după Congresul al IX-lea, din 1960, de 120 de ori. Această reprezintă o uriașă realizare a unui popor, stăpînit de deșimbele sale, care a lăcdat asu-pra, exploatarea capitalistă și își făurește în mod liber și independent viitorul său —

socialismul și comunismul! (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu, România! — stima noastră și mindria!”)

Tot în aceeași perioadă am realizat în agri-cultură — organizată pe baze socialiste, co-operatiste — o creștere a producției de circa 10 ori, din care de peste 6 ori după Congresul al IX-lea al partidului. (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”)

Am dezvoltat puternic știința, am organi-zat, pe baze noi, moderne, învățămîntul, ac-tivitatea culturală. Am pornit de la faptul că numai și numai pe baza celor mai noi cu-ceriri ale științei și tehnicii, ale noii revoluții agrare, numai cu o clasă muncitoare, o intel-ctualitate și o țărînimă, cu un popor în-arnat cu cele mai noi euceriri ale științei și culturii putem realiza cea mai măreață socie-tate — societatea comunistă! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!”)

Am construit multe cetăți industriale, am dezvoltat puternic forțele de producție în întreaga țară, am dezvoltat puternic unitățile agricole, de stat și cooperatiste, am construit multe instituții social-culturale și, mai cu seamă, milioane de apartamente, de locuințe, care au transformat radical înfățișarea patriei noastre și asigură condiții tot mai bune de locuit, de muncă și de viață pentru toți cetățenii României! (Aplauze și urale pu-ternice, îndelungate; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și po-porul!”)

Ta toate aceste mărețe realizări, oamenii muncii din municipiul București, în frunte cu organizația de partid, în deplină unitate, au adus o contribuție de mare însemnătate. Aici realizăm o parte însemnată a activității in-dustriale, aici avem cele mai puternice centre de învățămînt, de știință și cultură. În Bucu-rești am realizat un număr important de locuințe, mari lucrări edilitare. Ele vor ră-mîne peste veacuri ca mărturie a forței și capacității poporului nostru, a oamenilor muncii din București. (Aplauze, urale; se

scandează „Stima noastră și mindria, Ceaușescu — România!”)

Vă mulțumesc mult pentru această gran-dioasă manifestare, pentru cuvintele și urările ce mi le-ați adresat în calitate de secretar general al partidului și președinte al Româ-niei socialiste. Consider însă că toate acestea sînt adresate partidului nostru, forței sale org-anizatorice și politice, care a condus și con-duce poporul nostru pe calea minunată a socialismului și comunismului. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și trîas-că, România să înflorească!”)

Doresc ca, de la această mare adunare populară, să adresez tuturor oamenilor mu-nicii din capitala patriei noastre, întregului nostru popor, cele mai calde felicitări pentru minunatele realizări obținute în anii socia-lismului, pentru îndeplinirea cu succes a pla-nului pe primii ani ai actualului cincinal, pre-cum și urarea de a încheia acest an și întregul cincinal cu rezultate cit mai bune, punînd astfel o bază trainică pentru noi și noi reali-zări ale națiunii noastre pe drumul spre comunism. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu — România!”)

Consider această grandioasă adunare ca o puternică și entuziastă manifestare a încred-erii în partid, o omagiere a justetei politicii sale de făurire a socialismului prin aplicarea legilor generale și a principiilor socialismului științifice la realitățile din România. Viața a demonstrat că am mers pe un drum just, care corespunde și socialismului, și intereselor na-țiunii noastre! (Aplauze, urale; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!”)

La această mare adunare din Capitală să omagiem activitatea tuturor organizațiilor componente ale Frontului Democrației și Uni-tății Socialiste, însuși Frontul Democrației — acest organism care sintetizează unitatea în-tregii noastre națiuni, sub conducerea parti-dului comunist, și care asigură victoria noii orlînduri, întărirea continuă a independen-ței și suveranității României! (Aplauze și

urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”)

Plenara Comitetului Central al partidului și Marea Adunare Națională au adoptat hotărî-re și legea privind anularea datoriei de 117 miliarde lei pentru cooperativele agricole de producție, ceea ce reprezintă o mare acțiune politică și economică, un uriaș sprijin acordat cooperativelor, agriculturii noastre socialiste pentru îndeplinirea neabătută a obiectivelor noii revoluții agrare. (Aplauze și urale pu-ternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și po-porul!”)

În același timp, la Plenara Comitetului Central am adoptat orientările de perspectivă pentru dezvoltarea patriei noastre în cel de-al 9-lea cincinal, pînă în anul 2000, în unele domenii, în prima parte a mileniului al tre-lea. Aceste orientări, care se bazează pe mi-nunatele realizări pe care le-am îndeplinit, au în vedere continuarea dezvoltării intensive a industriei, agriculturii, a științei, a culturii, perfecționarea învățămîntului și ridicarea generală a nivelului de trai material și spiritual al poporului. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu, România — stima noastră și mindria!”)

Pe baza a ceea ce am realizat, avem ferma convingere că dispunem de tot ce este necesar pentru îndeplinirea cu succes a noilor obiective, pentru realizarea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și crearea condițiilor treceri, spre sfîrșitul deceniului viitor al acestui mileniu, la o etapă nouă, la aplicarea în viață a principiilor de muncă și viață comuniste. (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — eroism, România — comunism!”)

România a devenit o țară socialistă indus-trial-agrară, cu o puternică industrie, cu o puternică agricultură și ne propunem ca, pînă la sfîrșitul acestui mileniu, în anii 2000,

e mblematic rămîne această primăvară care doar cu puțin timp înainte de sărbătorirea Întîiului de Mai, a consacrat un moment de adevărată și largă rezonanță în inima și conștiința întregii națiuni. Sub semnul unității deplină în jurul parti-dului, al secretarului sau general, într-un consens amplu de gândiri și senti-mente generate de hotărî-ri și legile adoptate la Plenara C.C. al P.C.R. și la sesiunea Marii Adunări Naționale, în piața din fa-țedului Comitetului Central al partidului a avut loc, miercuri, o mare adunare populară a oamenilor muncii din Capitală cu peste 120 000 de participanți. S-a dat glas mîndriei pentru epoca celor mai mari transformări petre-cute în istoria politică, eco-nomică și socială a țării, s-a adus un înalt și înflăcărat omagiu eroilor României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-au exprimat gânduri de mulțumire și re-cunoștință tovarășei Elena Ceaușescu.

Așa cum a subliniat secre-tarul general al partidului, în cuvîntarea pe care a rostit-o, această grandioasă manifes-tare ce a avut loc la puțin timp după Plenara C.C. al P.C.R. și sesiunea Marii Adunări Naționale care au marcat plata întregii datorii externe și adevărata in-dependență economică și politică a României, s-a constituit într-o puternică expresie a unității, a hotărîrii de a îndeplini neabătut obiectivele de dezvoltare generală a patriei noastre și de ridi-care a gradului ei de civili-zatie, de a asigura întărirea necontenită a independenței și suveranității.

Malte și reprezen-tative forumuri în care se hotărîsc li-niile de ansamblu ale prezentului și viitorului au preocupat, recent, atenția întregii țări. Este vorba, în primul rînd, de Plenara Comitetului Central al Parti-dului Comunist Român, pe a cărei ordine de zi au figu-rat probleme de maxim in-terese și cu un ecou deosebit în sfera actualității politice, economice și sociale. Cuvîntarea secretarului general al partidului subliniază cu pre-cădere aceasta și consacră, pe planul ideilor și argu-mentelor revelatoare, un moment calitativ nou, de o excepțională importanță și cu un deosebit impact în lu-mea eforturilor, a gândirii și practicii revoluționare. Zile-le de 12—14 aprilie 1964 mar-chează — se poate spune — o deplină independență economică și politică a României — sublinia tovarășul

ARTA ȘI MUNCA

u n adevăr validat de o lungă experiență este că drumul de la muncă la artă este cel mai scurt și cel mai sigur. De la primele în-cruștări rupestre, ale peșterilor prehis-torice, la frumusețea Partenonului, de la aria stră-vechiiului clarinetă, la suprema înțelepciune din Faust de Goethe, arta nu a încetat să-și aducă muncii prin intermediul creației.

Se cuvine a fi subliniat faptul că arta nu numai că este ea însăși o muncă, un produs al activității umane, ci și reflectarea deplină, adevărată a celor mai înalte și mai frumoase domenii ale activității umane. Cuvîntul „artă” este o oglindă a muncii sociale. O oglindă minunată, din care se vede, înăuntru, adînc. Și nu, adevărul este, ci a societății în care trăim, în care se creează și muzicale sau litera-re, în care se creează și muzica sau litera-tura, în care se creează și muzica sau litera-tura, în care se creează și muzica sau litera-tura, în care se creează și muzica sau litera-tura.

Dumitru Bălăieț
Continuare în pag. a 3-a

În limba română

este o clipă de sărbătoare a istoriei noastre.

Un prag de temelie căruia o națiune își privește cu demnitate vîlterul. Cuvîntările rostite în aceste zile de către secretarul general al partidului, președintele României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, dau dimensiunile adevărate ale unui sentiment suprem: sentimentul de independență. „Zilele de 12—14 aprilie 1964 marchează — se poate spune — o deplină independență economică și politică a României! Pentru prima dată în istoria sa

îndelungată, România nu mai are nici o datorie externă. România nu mai plătește tribut nimănui și este cu adevărat independen-tă — și economic și politic!” Sînt cuvinte care fac mîzul de cur al unei națiuni. O cronică despre noi, cei care sîntem, despre munca și speranța de aici și de acum, ale unui popor întreg, condus de partidul comu-nistilor, avînd în fruntea sa pe Bîrbatul care

Nicolae Dan Frunteletă
Continuare în pag. a 3-a

Luceafărul

Continuare în pag. a 3-a

MIHAI UNGHEANU:

«Fiii risipitori»

Radicalitatea opiniilor și caracterul polemic al acestora mi se par a fi trăsăturile definitorii ale creației lui Mihai Ungheanu...

Există un conflict cultural de durată, subtilizat sau violent direct sau indirect, între Densusianii și Maiorștii în istoria culturii românești...

În datele importante, polemica din jurul dramei «Văcăria» și procesul Calisto Ungheanu sugerează că lui Caragiale i se plăteau astfel poltă...

De aceeași parte a baricadei se vor afla Alexandru Vlahuță și Traian Demetrescu, în 1894, în cuprinsul polemicii lor cu unele publicații de orientare socialistă...

VIATA CĂRȚILOR

POEZIE

«Le al patrulea volum» - după Trece (1971). Niciodată departe (1972). Fericit cel care (1973) - Viorel Varga...

SENSURI NEO-ROMANTICE

De structură neo-romantică, poezia lui Viorel Varga se fixează în perimetrul unor teme de

PROZĂ

Este evident, în noul roman al lui Jean Băileșteanu, efortul disciplinării materiei narative...

DE LA ROMAN LA POVESTIRE

Este evident, în noul roman al lui Jean Băileșteanu, efortul disciplinării materiei narative...

ADERENȚA LA CONTINGENT

Deși neexplicat încă științific, se impune, de fiecare dată, un gineu sistem cu mult mai legat de acele fapte și obiecte...

largi resurse: alegerea spațiului natal, dintr-un iubirii și presimțirea finalului într-un drum al existenței...

În sensul potențării misterului, ci în înțelesul de taliaș.

Constantin M. Popa

Constantin M. Popa

Constantin M. Popa

Constantin M. Popa

Constantin M. Popa

Constantin M. Popa

MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN CAPITALĂ

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Urmare din pag. 1

România s-a devinut o țară puternic dezvoltată, în toate domeniile, să asigură — pe baza principiilor etice și echității socialiste și comuniste — condiții de muncă și de viață dintre cele mai bune pentru poporul nostru, ca rezultat al aplicării ferme a principiilor socialiste și comuniste, a principiilor etice, al ridicării generale a nivelului de dezvoltare a patriei noastre. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Vom munci și vom lupta, patria vom înălța!”)

Un rol hotărâtor îl va avea și în deceniul următor activitatea științifică, de perfecționare a învățămîntului, de ridicare a nivelului de cunoștințe, de conștiință revoluționară a tuturor oamenilor muncii. Așa cum am declarat la Plenara Comitetului Central, în deceniul următor poporul nostru trebuie să devină un popor cu o înaltă conștiință revoluționară, înarmat cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii universale, ca România să devină o puternică forță a științei și culturii. Aceasta înseamnă victoria comunismului în patria noastră! (Aplauze și urale prelungite; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!”)

În fața de ce consider această grandioasă manifestare, legată de toate hotărârile adoptate de Plenara Comitetului Central al partidului și de legile adoptate de Marea Adunare Națională, ca expresie a unității oamenilor muncii din Capitală, a întregului popor, în jurul Partidului Comunist Român, a hotărârilor de a îndeplini neapărat obiectivele de dezvoltare

generală a patriei noastre și de ridicare a gradului ei de civilizație, de a asigura întărirea necontenită a independenței și suveranității României. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”)

Așa cum am menționat nu o dată, realizarea obiectivelor de dezvoltare a patriei noastre — ca, de altfel, a tuturor națiunilor lumii — se poate face numai în condiții de pace, de largă colaborare economică, tehnică, științifică cu toate națiunile lumii. Numai în condiții de pace putem să realizăm obiectivele noastre, omenirea poate să-și îndeplinească năzuințele sale de mai bine! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!” „Ceaușescu, România — pacea și prietenia!”)

Cu cîțiva ani în urmă, aici, în această piață, am afirmat hotărîrea noastră — aprobată de întreaga națiune — de trecere la reducerea unilaterală a armamentelor, a efectivelor militare și cheltuielilor militare. Am fost atunci singuri, dar avem satisfacția că ceea ce am făcut a răspuns nu numai năzuințelor poporului nostru, ci și ale întregii lumi. Astăzi, multe țări — țări socialiste, dar și alte state — au trecut la reducerea armamentelor, se pronunță ferm și trec la reducerea unilaterală a cheltuielilor militare și a armamentelor, ceea ce înseamnă că a fost o hotărîre bună, care a răspuns năzuințelor întregii lumi. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Dezarmare — pace!”)

Doresc ca, și de la această grandioasă manifestare a oamenilor muncii din Capitală, să exprim hotărîrea României socialiste de a

acționa cu mai multă hotărîre pentru dezvoltarea colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice cu toate statele lumii, pe baza principiilor depline egalități, respectului independent, suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajul reciproc. Avem capacitatea și dorim să participăm mult mai activ la colaborarea cu toate statele lumii! (Aplauze, urale; se scandează „Ceaușescu — pace!”)

Reafirmăm cu toată fermitatea hotărîrea poporului român de a participa activ la lupta popoarelor de pretutindeni pentru eliminarea definitivă a armelor nucleare de pe planeta noastră, pentru realizarea unei reduceri radicale a armamentelor convenționale și a cheltuielilor militare, pentru dezarmare în toate domeniile, pentru o lume fără arme, fără războaie. Numai o asemenea lume asigură viitorul omenirii și răspunde principiilor adevăratului umanism, răspunde intereselor poporului, ale fiecărei națiuni! (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!” „Dezarmare — pace!”)

Reafirmăm cu toată hotărîrea solidaritatea României socialiste cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, hotărîrea țării noastre de a contribui și a participa activ la soluționarea problemelor subdezvoltării, pentru o nouă ordine economică și politică internațională, pentru progresul economic și social al tuturor națiunilor, dar, în primul rînd, al țării în curs de dezvoltare. Vom rămîne întotdeauna și vom acționa împreună cu țările în curs de dezvoltare! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — România, pacea și prietenia!”)

Sînt multe probleme de soluționat în lumea contemporană, sînt multe de făcut pentru a elimina pericolul de distrugere a inși civilizației lumii. Sînt multe probleme privind apărarea mediului înconjurător și crearea condițiilor necesare pentru ca omenirea să poată trăi și respira un aer cît mai curat și, mai cu seamă, generațiile viitoare să fie sigure că vor putea trăi în condiții mai bune, în condiții de pace, de securitate din toate punctele de vedere. (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!”)

Toate acestea impun ca o necesitate vitală o nouă politică, o nouă gândire, care să ducă la lichidarea vechii politici, care continuă să se mai mențină — de forță, de dictat, de amestec în treburile altor state —, să se renunțe la așa-zisa politică de descărușare nucleară, de forță. Viitorul omenirii, pacea, progresul economic și social se pot realiza nu printr-o politică de forță, nu prin descărușarea nucleară, ci prin renunțarea la forță, prin lichidarea armelor nucleare și chimice! Repeț, pentru o lume fără arme, fără războaie, pentru o asemenea lume trebuie să ne angajăm, dragi tovarăși, și să acționăm — odată cu dezvoltarea patriei noastre — pentru a ne aduce contribuția la triumful colaborării și păcii în întreaga lume! (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!” „Dezarmare — pace!”)

Dragi tovarăși,

În această piață, după Congresul al IX-lea, au fost multe manifestări, vi le amintiți. Fie-

care dintre ele au marcat evenimente deosebit de importante și au contribuit la întărirea forței economice, forței politice, a unității poporului nostru! Să facem astfel încît și această grandioasă manifestare să se înscrie în această tradiție — ca să spun așa — a hotărîrii problemelor împreună cu poporul și pentru popor, deoarece numai și numai în deplină unitate cu întregul popor, partidul nostru își va îndeplini misiunea sa istorică. Numai așa avem garanția îndeplinirii obiectivelor strategice de fărîmire a socialismului, de asigurare a unei vieți tot mai bune, îmbelșugate, libere și independente pentru întreaga națiune! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”)

Doresc, în încheiere, să urez tuturor participanților, tuturor oamenilor muncii și locuitorilor din capitala patriei noastre socialiste, întregii națiuni noi și noi succese în toate domeniile, să întîmplem 1 Mai, cea de-a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă și Congresul al XIV-lea al partidului cu rezultate tot mai bune în toate domeniile!

Vă doresc urale sănătate și multă fericire! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu — pace!” „Într-o atmosferă de puternic entuziasm, de strînsă unitate, toți cei prezenți la marea adunare populară au înălțat cu minune în șir pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii națiuni —, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.)

INDEPENDENȚA DEPLINĂ

Urmare din pag. 1

Un puternic sentiment de mîndrie ne însușește gîndul și hotărîrea de a face totul pentru continua prosperitate a patriei, pentru continua ei înflorire. Pornind de la puternica bază materială, de la forța economică-socială a patriei noastre — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — putem să ne propunem cu deplină încredere noi obiective pentru perioada următoare, avînd convingerea fermă că sînt în puterea clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a întregului nostru popor ca, acționînd în strînsă unitate, să construim o patrie socialiste și comunistă, să obținem noi și mărețe realizări în făurirea viului de aur — a comunismului.

Într-o asemenea viziune și pe fundalul unor asemenea orientări s-au desfășurat și lucrările Plenarei Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste precum și lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale. Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al Par-

tidului Comunist Român, precum și Hotărîrea Marii Adunări Naționale relevă momentul politic actual prin care România se exprimă la altitudinea deplinei sale independențe economice. Sistem în vreoima Zilei sărbătorite de 1 Mai, în anul celei de-a 45-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă, în anul celui de-al XIV-lea Congres al partidului și documentele adoptate în înaltele și reprezentativele forumuri democratice de partid și de stat vin să contureze pe spații largi de referință, gînduri, preocupări și idei care fac din actualitatea imediată un suport și mai trînic al realității viitoare. Așa cum se sublinia în Hotărîrea forului legislativ suprem al țării, Marea Adunare Națională își exprimă deplina aprobare față de ocuparea tovarășului Nicolae Ceaușescu adoptată de Plenara din 12-14 aprilie a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și de Plenara Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste, ca în viitor să nu se mai apeleze la credite

străine, astfel încît întreaga dezvoltare a României să se realizeze prin mijloace proprii și printr-o largă cooperare internațională. Prin convergența dezbaterilor a hotărîrilor luate, momentul pe care-l trăim ară o profundă rezonanță de conștiință patriotică revoluționară și face parte din acele verigi ale istoriei prin care luăm act de noi înșine, de condiția propriei noastre dezvoltări. Rămîne ca faptele să se srate de măsura priorităților gînduri și să ne angajăm plenar pe orbita unor eforturi calitative noi, superioare, așa cum ne îndeamnă partidul, secretarul său general: Congresul al XIV-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, poate fi — pe drept cuvînt — caracterizat de pe acum drept congresul victoriei socialiste, al independenței depline, economice și politice, a României. Din această perspectivă și cu asemenea temeiuri ale muncii, gîndirii și creației pentru țară pentru popor, actualul moment este definitoriu prin tot ceea ce ne învîlcă, sub semnul răspunderii, al angajării, al dăruirii.

Arta și munca

Urmare din pag. 1

această se întoarce asupra ei înșiși într-o productivitate mai înaltă, mai reală, mai eficientă. În condițiile de tehnicitate ale contemporaneității, munca fizică se arată a fi tot mai mult un efect și o anexă a muncii intelectuale. Bieștii unui sportiv ale cărui performanțe le urmărim cu sufletul la gură nu valorează totuși nici cît o milionime din inteligența acumulată de un specialist la nivelul superior al profesunii sale. Desigur, noi nu percepem acest adevăr în cursul vieții obișnuite, cum nu ne dăm seama de calitatea atmosferei pe care o respirăm. Dar mersul trenurilor, zborul avioaneelor, construcțiile de leș pe, de poduri și șosele, creșterea recoltelor și a turmelor, încăl de culori și lumini ale stelelor în care ne îmbrăcăm, și astfel toate obiectele și procesele culturii și civilizației în care trăim, sînt efecte în primul rînd ale muncii intelectuale a oamenilor, ale acumulării acestora și ale redistribuirii ei generale.

Arta de azi nu poate să fie indiferentă la asemenea schimbări de esență în procesele muncii. Ea însăși, produs suprem al inteligenței, al trăirilor spirituale ale unor personalități de excepție, va cere mereu spiritului contemplator să fie mai atent față de limite, să facă efortul de a să cunoaște și înțelege la înălțate superioare ale

creației sociale generale. Cum se poate realiza acest lucru? Evident, prin deschidere. Presupunînd că artista, literatul se arță la o fereastră, este evident că el trebuie să-și deschidă ferestra sufletului către lumea în care trăiește. Și-n acest caz, identitatea între aspirația artistului și a societății în care trăiește vine de la sine, se realizează spontan, sub aera prăvălirii lui recitigînd mereu și mereu dreptul la frumos, la bine și adevăr. În acest sens credem că trebuie înțelese chemările lansate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., de a restitui muncii noastre sociale valorile conștiinței de sine și a pune la temelia întregii noastre existențe. Cîci — după cum precizează secretarul general al partidului: „sistem și trebuie să fim o societate a muncii, în care munca constituie factorul hotărîtor al întregii dezvoltări economico-sociale. Desigur, munca pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii în toate domeniile.”

Desen de Florin Iliu

În limba română

Urmare din pag. 1

a dot strălucire de destin, prin fapta și gîndirea sa revoluționară, prezentului românesc. În lumea care este, în acest sfîrșit de veac și de mileniu, de prea multă ori un imens cîmp de bătălie sub presiunea crizelor de tot felul ce atacă în înșirîi esența ei filia umană, inventivă și întreprinzătoare, formă ale dependenței umilitoare, pe o planșă unde geografica puterii a desenat reliefului trufăș împărțind țările în bogate și sărace, aici unde țările în curs de dezvoltare cu de plăcut un impozit pe speranță însumind peste 1.300 miliarde dolari — o țară își onuță, cu mîndrie legitimă, toată independența.

Cuvîntele acestui onuț se rostesc în limba română. Este acesta, oșdor, un moment de înaltă sărbătoare al istoriei noastre, dor și un semn către lume despre puterea și voința unui popor unit și liber care și-o făcut din omenie, muncă și încredere în viitor, legi morale ale existenței sale. Un popor avînd un proiect limpede, oșdor pe temeliile traonice ale realizării ce există pretutindeni în patrie ca niște repere pe care nu le poate, nu le va putea contesta nimeni, niciodată.

Din nou, primăvara primește pentru noi, va oare de simbol.

Bistrița, o tînră legendă

de ete ori trec pe strada Ursului, mă opresc în dreptul primului bloc (P-1) construit în Bistrița anul 1967. Și de fiecare dată îmi amintesc cuvintele pe care le-a aplaudat cu entuziasm mulțimea la marea adunare populară prilejuită de o vizită de lucru a secretarului general al partidului:

„Se poate spune — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — că Bistrița va crește din punct de vedere industrial așemenea lui Făt-Frumos, care creștea într-o lună cît alții într-un an. Numai că, așa cum se spune în poveste, încă de mic Făt-Frumos se lusa la trîntă cu uriașii — și leșea victorios. Și cel din Bistrița, dacă vor să crească într-un asemenea ritm, trebuie să se ia serios la trîntă cu greutățile, să fie hotărîți să le învingă și să obțină victoria!”

În acest aprilie 1988, după ce, de peste două decenii, la Bistrița macaralele desenează cerul pe cer, îmi dau seama că bistrîțeni au ieșit victorioși. Blocurile pe lingă care pășesc au acum patru, opt și zece etaje și se rînduiesc pe străzi și alei în cartierele Decabal, Andrei Mureșanu, Ștefan cel Mare, Independenței, Eminescu... Ochiul mei, și al copililor mei, născuți la Bistrița, privesc cu aceeași proaspătă înclintare galea de culori a orașului nou — de peste cinci ori mai mare, atîzi, decît în tragedia lor pruncie. Iar casele acestea și străzile pe care le-a așezat bistrîțeanul în ultimii 20-22 de ani au devenit, prin ele însele, o caleadă de condunită urbană. Din zorii zilei, cînd ies în pridvor, de la primii pași pe trotuar, în autobuze, spre locul de muncă — oamenii de aici se comportă asemenea unor orășeni înnașcuți, indiferent de obșria lor de odinioară. Cu acest sentiment de trînicie am vizitat totdauna platforma noastră industrială.

— Meseria de sticlă e grea și dură — ne explica maestrul Ion Mărgineanu, secretarul organizației de partid de la Întreprinderea de sticlărie și menaj Bistrița, chiar în preajma înclăntătorului cupioare de foc. Noi, sticlarii, ne aflăm mereu în fața unei limite, ca un fel de prag. În general, sticla este pentru spațiile interioare. Ea e și pahar, ea e și vază, ea e și candelabru. Materia asta curge și parcă și te formează a vrea să-și dai, alteori nu ești sigur ce-ai vrea să faci din ea. Trebuie să te oprești și să găsești clipa cînd forma vitorului obiectiese parcă din sufletul tău. Dacă nu știi să închei în formă materia fluidă în clipa aceea, ea și cum ai plînge să-ți împeșteze ochii.

— Rîne, pînă aici e frumosul, poezia pragului. Și dincolo?

— Dincolo începe disciplina. Un simplu pahar, de exemplu, știi că trece prin mîinile a zece mesșteri pînă să ajungă în mîna beneficiarului? În 15 ani, de cînd există, marca fabricii noastre și-a cucerit faimă în toată țara și în toată lumea.

— Sîții care-l media de vîrstă a acestor tîneri care vorbesc în metafore despre munca lor? 25 de ani! Aproape vîrsta industriei bistrîțene...

— Păstrez o „zicere” dintr-o documentare în lumea cîmpiei și a lucrătorilor ei, de la Șteu-Odober. Seful atelierului de la S.M.A. mi l-a prezentat pe mecanicul Traian Găureanu ca pe un tînr „hîn ca pîinea caldă”, și iată ce mi-a spus mecanizatorul acesta, printre altele: „N-am

să înțeleg niciodată de ce-l pămîntul negru, și pîinea albă! Avea mîinile pătate cu uleiuri, cu motorină, se virise pînă la coate în cotloanele unui motor, și-mi punea întrebarea asta pe tonul cu care m-ar fi întrebărit cît e ceasul...”

Comuna Rebra s-a născut parcă dintr-un „clop” și o zădie, într-un imens spațiu de dor și iubire. Casele (și bătrînești, din lemn, dar tot mai multe din cărmidă și piatră, cu două nivele, înălțate în ultimii ani) se cățăără pe umerii de dealuri și crește de stîncă. Rebra-i vastă, răsfrîță, întinsă, pe un teritoriu de peste 45 km. pătrați. Ce înseamnă, de fapt, la Rebra, distanțele? Douăzeci de kilometri străbătuți cu pasul, din centru pînă-ntr-o margine! Sau o poveste spusă în goana autobuzului care-o traversează, sau sînt cît să termini o pine cu prietenul de drum...

Fie în casa lui Iacob Sloboadă sau a lui Ioan Sloboadă, fie în odăile primitoare ale lui Manoilă Gavriloaie, Iacob Nedelea, sau Ioan Nati (cu toții, recunoscuți crescători de animale, frunțași), mobilierul modern se armonizează discret cu lăvița cioplită din lemn cu zece de ani în urmă, lăvița care se mai poate folosi și azi ca scaun sau pat, ca lădă pentru păstrat de toate. După cum și azi stăpînea casei își țese covoarele la război, ori își vopșete singură lina și țesăturile, tot cu ierburii uscate și coji, ca în vechime, și după cum pînă-n ziua de azi, de la mic la mare, toată suflarea din Rebra se îmbracă în port tradițional. Sînt 670 de familii cu 3060 de suflete, și iată cum își drămășesc timpul: diminețile sînt ale tuturor, cînd pe drum se aud pașii bărbatilor — zugravii, zidarii, chimisii, textiliștii, sondații, mineri, forestieri — care pleacă la muncă; ziua rămîne în stăpînire copiii și a femeilor: pe-neșat, după ce se-nțore de la muncă, bărbății redevin gospodari, se reintînesc, își dau iarăși binețe, se cheamă pe nume, se salută ceremonios (ce și acum nu se ar fi văzut cine știe de cînd) și se apucă din nou de muncă, de înfrumusețarea caselor deja ridicate, sau de turnarea unor temelii noi. Și tot pe-neșat, cînd se aprind la ferestre lumini, poș zării școlarii rebreni (aproape șapte sute!), făcîndu-și lecțiile în casele lor frumoase, durabile, liniștite.

Pe marginea ulițelor vom planta și pomii roditori, apunea primarul comunei, Dumitru Gavriloaie. Nu numai pentru rodul lor, dar și pentru lămurii valoros care e nudul. Numai să se dezghețe pămîntul, și sînt convins că rebrenii vor pune mina, de la mic la mare, să mai facă un lucru frumos. N-aș fi atît de sigur pe el dacă anul trecut, de pildă, n-ar fi efectuat lucrări pentru folosul comunei în valoare de aproape 6 milioane de lei...

E simțată seara și ies în pridvorul meu de bistrîțean-orășean, care este balconul. Mesteceni sădîți în fața blocului, pe cînd copiii mei erau de o șchioapă, au trecut de etajul trei. Te li scutură puful, apune scoarele după o zi de muncă, și la subsuoră unul crengi, foarte aproape, se aude respirația orașului.

Mihai Prodan

na, dreasă cu ou și smintină și acrită cu zeamă de varză.

Apoi băgă pieptul și copanele la cuptor. Mesaj friptura îndelung, cum se pricepe mai bine și strecură în tavă usuroi, sare, un praful de piper, cimbru, o lingură de suc de roșii, cițiva cartofi mici, întregi, rotunzi.

Alături întinse o foaie de plăcintă. Doamna Stălmăș se mișcă repede, cu ușurință. De parcă o nerăbdare plăcută o gona din urmă. Dar nu căuta nici o explicație. Era bine așa.

Uneori își arunca privirea prin fereastră. Bărbatul avea umerii largi, curbura spatelui puternică, ceafa încordată, de lup. Dăduse jos foaia, rămăsese în puloară. Același puloară scâncat, dar bine întins pe trup, lăsând să se vadă zăbateră leneșă a mușchilor. Imaginea îi plăcea, ar fi privit-o în nestire. Din lucru nu se oprea decât pentru a-și unge cu gaz lama fierăstrăului. Nu dădea semne de neliniște, nu se grăbea, nu striga dacă masa e gata.

Doamna Stălmăș ar fi dat oricât să afle la ce se gîndea el în clipele acelea. Oare înțelegea pentru cine își dădea ea atita silință?

Cerul se acoperi brusc de nori, lumina scăzu dintr-o dată. Aprinse becurile în camera bună și un moment nu mai știu de ce să se apuce. Apoi așeză o față de masă albă, tăcături, servetele, pahare pentru țuică, solnița, doi ardei luți în dreptul farfuriei lui. Aerisii, se pieplăni. Încălzii în bucatărie apă, se răcorii pe tot. Altele alte schimburi, își puse un capot nou, roșu, cu flori albe, și lăsă deschis în față, doi nasturi sus și doi jos.

Prelinse dintr-o sticlă de Colonie două plăcături și-și șterse degetul de piept, de spatele urechilor. Dacă unghiile cu oțet.

Făcu toate acestea fără să se agite și fără să-și pună nici o întrebare, ca și cum așa trebuia să se întâmple.

Din curte nu se mai auzea fierăstrăul. Poate terminase și nu îndrăznea să intre. De ce să nu îndrăznească?

Da, terminase de tăiat, așeza lemnele în magazie. Vru să-l strige, dar îl văzu teșind și scuturându-și hainele.

Intredeschise ușa. Bărbatul își aduna acum sculele și simțind-o, îi spuse de-acolo, peste umăr:

— Le-am și aranjat. Pentru asta nu ne-am înțeles, dar mai puțin cîncîcîcî de lei.

— Lăasă-te-n colo!..., nu se putea abține. Hai că se răcește.

El se urni, dădu să intre. Rămase apoi în prag nemiscat și pe fața lui nu se zăbetea nimic. Doar ochii măriți priveau repede în toate direcțiile. Masa, mirosurile, doamna aceea pe care o lăuse drept... Bărbatul privea a-și tremura, dar se stăpîni înclătindu-și fălcile.

Ea înțelese, îl trase lângă lighean și-l făcu semn să se aplece. Omul îi suflecă mincele, dîndu-și la iveală miștile. Erau vioase, păroase, terminându-se cu degetele acelea...

Se frecă îndelung. Îi turnă să se clătească, îl prîti la masă. Și el se așeză în același loc în care mai stătuse, iar ea observă că locul i se potrivește, parcă dintodeună stătuse numai el acolo.

Îl umplu farfuria, ferindu-și privirea scintiletoare ce se prelingea pe trupul ei și-i dădea frisoane. Turnă țuică, spuse potfi bună, încercă să pară că mai degajată, dar de fapt...

Bărbatul începu să mănînce nesăbîndu-și din ochi. Ea simți un gol în stomac și crampă tot mai ascuțite. Mai ales pentru că el nu spunea nimic. Dumnezeu, oare ce trebuia să-i spună, oare ce trebuia?

Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

Atunci el își îndepărtă picioarele cu grijă, de parcă ar fi avut de-a face cu un lucru fragil, ce nu se putea apăra singur.

— Termină ce-l pusese ea în farfurie cu același fel de a fi și a se mișca, egal, ritmic. Atînsese întîmplător genunchii doamnei Stălmăș și ea reacționă tresărind ușor, fără altă mișcare.

George Șaru: „Cîntare patriei”

neculai chirica

Cîntarea cîntărilor noastre

Inchinare
celui care
stă între Pămînt și Soare
peste timp,
peste uitare...

Eu știu că-mă-ai și s-a nădit un poet
cînta poezia mai albă ca ieri;
cuvintele lui aduceau primăveri,
noștea din lumină un nou aștept.

Venea copleșit de iubiri, de dureri
tăiate în marmura unui verset;
puta în priviri nostalgii de profet,
creștea împrejuri-i dîmbrăvi de tăceri.

Arînd în pămîntul apurarea leafăr,
apurarea proaspăt al Limbii Române,
lăsat-a sămînta-i de veșnic Luceafăr
în tot ce prin el a-nceput și rămîne.

Sub cerul dăruit al Planetei albastre
el este cîntarea cîntărilor noastre!

De ziua mea

— Vă așteptam I le-am spus.
...Erau doar mușii
urniți din amărățea veșnicia
de ziua mea, să-mi ure bucurie —
osemeni gospodărilor cărunți.

Erau străbunii ca vecineau din gîla
c-un ochi deschis — al treilea I — în frunzi.

Veneau peste cărări și peste punți
și-mi aduceau toți maclii din cîmpie.

Îi așteptam cu sufletu-mpăcat
căm-între-n casă gîntea nesfîrșită
și, lingă ei, pe fruntea-mi de bărbat,
ardea o moașteolă liniștită.

Simțeam, cu ei alături, cit de greu
și cit de slîntă-i moștenirea mea.

Pămîntul

Pămîntu-i greu...
O știu, că sint pămînt I
din el m-am zămislit și sint ființă;
îmi e și vis dar și fîgăduință
că voi rămîne veșnic cel ce sint.

Cu el de-o seamă sint și de-o voință,
am vîrsta lui de zăbucum și de cînt.
Îl string de-o viață-ntr-oagă în cuvînt
îi în cuvînt e-ntr-oagă mea credință.

Pămîntu-i greu...
Îl simt din fiecare
pîtură-a mîinii între el și soare,
din lutul luminos din trupul meu!

Îi simt dospirile ca pe-o lăină
pe care-o tol frămînt, să dea lumină
cuvîntului ce-l nasc ușor de greu.

caliopi dicu

Eminesciană

De-aș putea să limpezesc
cerul de păsări,
să mă satur de cerul
din așelul lor,
să uit că tăcerea peștilor
e respirația mării.

De-aș putea să cern
capacii de frunze,
îmbătîndu-mă cu speranță
că am să trăiesc

trezeci și nouă de zăndăriți albi.

Grădina de lotuși

Închis în cochilia unui melc
toată ziua cauți
chiază echinozului.
Nu lași urma
în nisip, pe fructe pîrguite.

Rogi îngerii plaii
să te condamnă
să îmbraci
o cămașă arîndă
și peniuă să te urmez

cocorii balnavi de insomnii
măsoară drumurile mele
cu o ninsoare
peste grădina ta de lotuși.

Ecouri

Această oră începe cu vîrsta noastră
luminată de liarduri rare.

O, aburul, o, cenușa
din mîinile cailor albaștri —
aceste herghelii
crescute pină-n potcoave

victor nistea

Lui Eminescu

„Mai am un singur dor:
În liniștea serii
Să mă lăsați să mor
La marginea mării!”

„Stînci și frunzi în rug: Eul I
Tunet și uragan, mireasmă Patir de Fac I
Un fruct de purpură, paria mareu
Incendiată-n ledera de pe valuri:
Coboară și urcă alb prin vîmile visului I
O, Trandafir cu perle luminindu-ți
Aripale I În piscuri cîntec de Albăstruie I
Roua extazului: Cupă invlăvă —
Caerăcîn pe ochii Privighetării I
Roși pe înalul Mirilor ca un rod: Patria I
Izvor nou instalind Halicanul I

Paradisea cerulea atînsă Lămiul I
Semnul de pa ușă — vizor Focul I
O, flutură ce cunoști manta dimineții
Cu micile-i flori roșii-mov:
În posuniile mele tu la culci...
Pe pinzela corăbiilor orde umbra mea de ani
Verzeie I Lămiul I Facul valurilor...
În cel mai negru lampaș o roză pe vîcl
Alți chip — aurit bici regesc...
Voi I Apale mării I Apale cerului senin
Mă țeziră I Am chip și es amaneș I

Adîncime de Lotus I — în „unda răscătată
Spre zîmb I” — pleoapa mea se deschide:
Privirea mea te soare abstrahu Patir I
Urmă în vis pe plaput Vestalei...

Veneră ivesmintind ființa noastră via I
Nud alb — graoapă a pleoapelor Jînduind
Tinere: Miracol I Alianță I Iubire
Visindu-și, da, înflinți în mina lujerii I
Napîngorît e sîrului pe Coroana lamurei
EMINESCU I O, ce poezie fi mai mult
Fulger princeps — Pasnic de artă I

Cithoeran și tu Choroies... Vorbiți I
Din cornea auritului izvor deschis

geo vasile

Înainte ca spicele holdei

Suride-mi
prîntre spirale azurii
ale facului,
nalumite și crudo,
înainte ca spicele holdei
să se facă plumburie materie

Evantaiul ce-mi tulbură crezul

Fiindcă flori de salcim amărui
îi aduleacă ochii,
trăindundu-ți dolinele sinilor,
zeul îi-a dăruit evantaiul
ce-mi tulbură crezul tăiat
îndolera orișărei minuni...
Aș vrea în dulcea de soare cîmpie
să-nvie lăcusa degărată de viscol
înima mea,
aceoșa mea din veacul luminilor...

se-naltă pleoapa puternicei iubiri:
Mănușchi de vise-n unda protectoarea I
Cîntare fîntinii coboară-n Arca
Fîntinei noastre... cînd zău-l dată.
Prin cheiurile anamipurilor ochii mei
Vărsîndu-se-n fulgerarea noului izvor:
Nașterea eternului fagure de miere:
Limba Română — Geniu și rod I...
Smaraldul frămîntind metal și fac I

Vedeo-voi sfîrșitul meu strălucind I...
Naștere... Vultur... Soare și Urmă...
Ochi între două valuri „stînd față-n
Față cu strigățul jertfei I”... Ah,
Leu și Fecioară... Sărut și Grădină:
Iubire jertfărit în Oul de făcări I!
Lăcașul meu de cuvînt lunecă pe-o marmură
Reșie orbindu-și noaptea... Marea I
Lumina-n „curatul nopții” la galtea
Destinului sub călcîi... Mă lăsați I
Universul a prins în mîini un beb de roată I

Albină și Floare în periplul
Stîncilor incendiate I Visale iar de fulger I
Floare, nesfîrșit mînt pe navă...
Bază în grădina apelor lui ovale
Ca un sin văzuit în mormuri de Hyperion I
Cerb hăituit de cîinii lui Aetion
La trecerea apelor Lethe... soarele I!
Vocea valurilor la scăderea celor
Nouă lebede, argă de vis; Încintatele
Aripi înfășurate-n graoșta Poemului
Vor învălii în veci albia Luceafărului.

Idiomul de purpură

Un zeu aventuros fără origini
se scurge prin volutele orașului,
sufieritor de miresmele țării
ca de o febră iute a timpului,
a măștilor noastre de gips
a idiomului nostru de purpură...

Cînd iubirea ne stăpînește
cu tîrîia tîrîilor
floarea de crîng este sufletul nostru
sperînd pe susele lespedezilor
iar alba goroală pe piept
a purtăm ce pe-a țorță leită din soare...

Maternă sălbatică rizi

Ți-amînești asfințitul pe plajă
cînd am vrut cu tot dinadinsul
să salvăm de nisip și maree
polida închipirii pețeta;
Iat atunci argintii uniforme de azbest
urmuș gîndul sculptat în văpaia cuptoarelor
și tu mă-ntrăbai de mai este nevoia
de ceva ca nădejdea
cu aceste mîști ce-ți atîrnă în pumni
adînci cit să-nceapă în ale adio...
Maternă sălbatică rizi
de poetul ce-și face cuiburi în arbori,
pinii-și ascultă cîrșerea acelor.

Cu inima-n aurul nimbului

Presați între foile cărții,
verbine,
o boare de verb dăinuind,
o fantomă sintem a miresmei
ce-am fi fost nefind.

Vesperali maieștuși plîntorii
— scenarii singerii ale toamnei —
— relegate suspine, camorii
pîlpînd în spînia corăneii —

viscoliiți prin genunile firii
erse de potimo timpului,
încintăm hieratică ca mișci
cu inima-n aurul nimbului.

plastică

p

Naturi exotice

Mala Zamfirescu Bedivan a călătorit în Orientul arăb. O experiență culturală, o baie de lumină subtropicală și un contact frenetic cu un orizont de civilizație bogat în vestigii, culori și semnificații. Acestea toate, trăite ca pe o șansă unică a vieții, au fructificat în ceea ce artista a înțeles să ne prezinte pe așelzele galeriei „Orizont” și intitulată, parcimonios și exact în formulare, „Impresii din Orient”.

Expoziția, ilustrind cu fidelitate ceea ce titlul ei sugerează, conține o bogată colecție de uleiuri, pasteluri și desene, elaborate, se pare, în „priză” directă după tipicul celei mai autentice maniere plein-air-iste. Personal, am intrat în atmosfera acestei frumoase inițiative plastice cu rezerva celui neastăpănat practicilor jurnaliere, memorialistice, deși o reală curiozitate mă împingea să pun în talgerele compunei impresii artistice alături de cele ce mi-au rămas prin adîncirea de suflet din propriile-mi pelegriări.

Mala Zamfirescu Bedivan s-a apropiat de realitatea geografică ecologică, umană, etnografică și arhitecturală a acestui mare leagăn al civilizației universale cu o dăruire ardentă. A conștientizat plastic portrete și interioare, oaze, poteci monumentale, moschei

și bazare, margini inferbinate de deșert străjuite de sculare vestigii arhitectonice, sau doar geologice, vegetații exotice decupate în suprafețe de culoare incendiate de lumina amiezii sau de misterele înnopărilor peste khavria arabă.

Atracția pentru fascinantă lume a orientului a fost pentru pictori romantismului european și, mai tîrziu, pentru falganele artiștilor impresionisti frecvenți, statornic și deosebit de prolifici. Penelul și pastelurile Malei Zamfirescu, fără a urmări neapărat un asemenea program estetic, realizează o ambianță stilistică ce evocă ambele tendințe amintite mai sus. Ceea ce se reține din expoziția de la „Orizont” este varietatea informației plastice și exotismul paletei cromatice, amintind uneori de senzibilitatea gauguiniană din perioada tahitiană. Pictoria aplică instinctiv culoarea dîndu-și o mișcare liberă în suprafața pinzei și densității impuse de acordurile cromatice unice surprinse de ochiul său avid de spectacolul imaginii. De aceea pîctura Malei Zamfirescu Bedivan emană o puternică impresionalitate optică, dar nu neapărat în sensul relevării detaliului pitoresc, exotic. Lucrările lasă să se întrevadă simpatia, căldura clar,

cu care artista s-a apropiat de realitatea cercetată, fie peisaj, compoziție de gen sau portret. Pe acest plan, regăsim în pinzela Malei Zamfirescu a roma atmosferă orientală din pictura unor maeștri interbelici, ce au imortalizat în opere de referință unitatea tîrîmurilor dobrogene de la Balele la Mangalia și de la Sulina la Medgidia.

Expoziția place tocmai datorită atracției pe care o exercită culorile asternute pe pinză — galben, sîncă, albastru, alb, ocru și o nesfîrșită gamă de nuanțe moi, transparente alit de specifice cernurilor din vecinătatea tropicelor. Pictoria a simțit înafabla lumină ce conferă formelor și naturii aceluia meșug de lume o distincție aparte. Dîncolo de toate aceste examene la care l-a fost supus meșugul plastic, pictoria a abordat în cheie tradițională, cu mijloacele de expresie ale artei/scolii europene, o tematică relativ restrînsă. Domină, firește, peisajul, direcție în care penelul artistei s-a împlinit variat și convingător. Dar interesantă mi s-au părut cele câteva portrete, din caletul de schițe îndeosebi, și tentativele, aștea cite sînt, de a surprinde insolitul formelor din rețajul, direcție în care penelul artistei s-a împlinit variat și convingător. Dar interesantă mi s-au părut cele câteva portrete, din caletul de schițe îndeosebi, și tentativele, aștea cite sînt, de a surprinde insolitul formelor din rețajul, direcție în care penelul artistei s-a împlinit variat și convingător.

Corneliu Antim

muzică

m

Două recitaluri

A fi un adevărat interpret înseamnă a stăpîni arta de a recrea, de a însușiți partitura cu valențe ale propriului suflet, pentru a face muzica să trăiască, îmboagătită cu noi dimensiuni estetice. Numai astfel muzica se va putea adresa corzilor lăuntrice ale ascultătorului, făcînd să vibreze în consonanță cu ardența mesajului pe care compozitorul îl transmite prin intermediul artiștilor-interpret.

Adevărul acestei afirmații s-a relevat cu pregnanță în cele două recitaluri susținute de violoncelista Ioana Ostafi-Dancu în această primăvară. Un prim recital cuprinzînd lucrări pentru violoncel și spînetă scrise de mari maeștri ai preclasicismului italian — Vivaldi, Boccherini, Locatelli și Corelli, în care îmbinarea sonoră a celor două instrumente ne-a purtat în atmosfera serilor camerale ce se desfășurau, cu trei secole în urmă, la lumina candelabrelor, în saloanele destinate muzicii. Într-o perfectă colaborare, Ioana Ostafi-Dancu și Manuela Stănculescu-Nedeia au realizat pagini de o emoționantă frumusețe, profunzimea și bogăția sonoră a violoncelului brodînd arabescuri de

o nebanuită eleganță pe canavaua deosebită a acompaniamentului. În tonuri estompate, spațiale de linie și introspecție au alternat cu momente de cucertitoare spontaneitate juvenilă, atît de specifică muzicii acelei epoci.

De curînd, un nou recital pe scena Ateneului Român a reliefat multiplele disponibilități artistice ale Ioanei Ostafi-Dancu, într-un program cuprinzînd, de această dată, lucrări clasice și romantice, așiate sub semnul virtuozității și sensibilității de așelvăz vibrante. În prima parte a recitalului, solista a interpretat două opusuri destinate viorii, transcripția pentru violoncel aparținîndu-i (este, de fapt, primul interpret român care a avut puterea înfăptuirii unui asemenea demers). Debutînd spectaculoasă cu Rondo în Sol major de Mozart-Kreisler, piesă de extremă dificultate, programul a continuat pe aceeași coordonată ale virtuozității cu Sonata în Sol major op. 30 de Beethoven; limită melodică generoasă, bogat ornamentată, pagină de un tulburător lirism în confesiunea părții mediane, au culminat în mișcarea alertă, luminosă și din final.

În partea a doua, celebra Sonata în La minor „Arpeggione” a adus melo-

dismul și căldura tandră a înconfundabilei expresivități schubertiene, sunetul vibrat, rotund și amplu al violoncelului dezvăluînd frumuseți impresionante prin sinceritatea trăirilor artistice; o nesfîrșită poveste de dragoste depănată în tonuri dulceni sau înfăcșurate, dînd glas aspirațiilor unui suflet răscălit de doruri romantice.

Adagio și Allegro în La bemol major op. 70 de Schumann a încheiat programul în aceeași atmosferă elevată, de lirism imbinat cu elanuri înapărate.

Acompaniamentul pianistic, susținut cu discreție și eleganță de Krimhilda Cristescu, a conferit un plus de frumusețe acestui recital de înaltă tinută artistică.

Meru în căutarea unor noi modalități de expresie urcînd mereu treaptă cu treaptă, drumul nevoiesc către perfecțiune, Ioana Ostafi-Dancu oferă, cu fiecare recital, programe structurate pe anume coordonate ce o definesc și îi relevă calitățile de interpret complex și complet dăruit muzicii pe care o sîrșește cu întreaga sa ființă; ceea ce se remarcă în toate evoluțiile sale solistice este tocmai implicarea afectivă, trăirea la o maximă a actului artistic ce se confundă cu însăși viața sa. Numai o asemenea ardență poate crea momente de vrăjă în care muzica duce, cu adevărat, către eliberarea spiritului prin pulverizarea limitelor, adî

Izvorul de argint

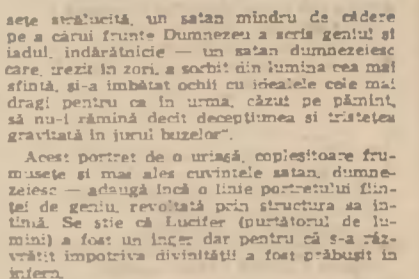

Mă isplătește de mult timp o ipoteză aproape fantastică, fantastică și nu prea...

Condiția omului de geniu

În accepția și folosirea curentă, termenul „geniu”, cuvântul geniu...

EMINESCIANA

sete strălucit, un satan mîndru de a crede pe a cărui frunte Dumnezeu a scris genul și...

teror: cuprins de mistuirea sa pastine pentru fața de împarat, el se hotărăște la suprema sacrificiu: renunțarea la eternitate...

INTEMEIETORII

1. Se repetă cu obstinație faptul că Nicolae Velea a scris prea puțin. În privința asta — ca și în alte privințe — autorul e repetat înțeles...

fi constituie punctul culminant al biografiei, gândul suprem, dureros de mare. Așezat în el, individul suferă largă extenuare, de sățiere...

PROFIL

În esență, morometanismul are vocația dialogului, de aceea căută să infrigurară interlocutori și să deschiadă căminul și simțul...

despicare și o refacere a rotunjimii. De altminteri, restulul e unul din epitetul-cheie ale lui Velea, care și-a închipuit nu numai o „vorbă rotundă”, ci și un „farmec rotund”...

Odată cu Velea, însă, pătrundem în lumea Intemeietorilor. Aici nu se dezvăluie costurile: ele tu sînt discutate, căci tu sînt și simțurile, perenitate. Aștia timp cit există rosturile, lumea lui Velea rămîne intangibilă, aici ea își trage forța din temeieri. Seismele ei au cauze interioare, astfel puse în mișcare sînt Intemeietorii de sine, adică sînt seismice ce întemeiază cunoașterea și conștiința...

deși părăsesc și o refacere a rotunjimii. De altminteri, restulul e unul din epitetul-cheie ale lui Velea, care și-a închipuit nu numai o „vorbă rotundă”, ci și un „farmec rotund”...

Asadar, de aici trebuie să plecăm, pentru a-l întelege.

Așa se traduce atracția pe care copilul a exercitat asupra prozel lui Velea. O atracție deosebit de puternică — unul din epitetul-cheie ale lui Velea, care și-a închipuit nu numai o „vorbă rotundă”, ci și un „farmec rotund”...

NUME ROMĂNEȘTI

Un nume dintr-o baladă

examinand într-un amplitud studiu balada „Cîntecul lui Marceș Pasa” (textul publicat relativ de curînd în „Studii de folclor”, București, 1987). Petru Caraman dă la un moment dat de un Malcozog sau Marcozogl, și Malcozoglul, de fapt un general turc Malkeș sau Malcozogl, pomenit și de Grigore Ureche în cronica sa ca fiind înfrînt de Ștefan cel Mare, la 1485.

De altă parte, toponimia Dobrogei păstrează numele turcesc (Cf. Caraman, op.cit., p. 153, cu amănunte interesante), ceea ce ne dă dreptul să credem că — așa cum se întâmplă adesea în antroponimie — numele de locuri au primit persistența numelui de persoane (sub forma turcescă, în acest caz) pînă în zilele noastre.

Radu Comănescu

enciclopedia onomastică și, eventual, de la Markos (după cum crede, pe bună dreptate, Caraman, care, în „Historia Mărușii”, presupune că este vorba de un grec turc, pe care îl chemase de fapt Markos (Cf. Caraman, op.cit., p. 73-74).

Centenar

Ion Lăncrănjan

Revenind la ipoteza de la început, să spună, fără a insistea, că Ion Creangă a fost și este și va fi în vece — expresia cea mai convingătoare și mai directă a geniului popular românesc, cum o atestă cuprînzîtoarea și densa lui operă, în care există, în aparență, un singur eroi, în care folosește, dacă ne vom uita mai bine, o lume întregă de personaje, de personaje, de personaje...

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ LATINĂ

În perioada 10-13 aprilie a avut loc la București, liceul de filologie-istorie Z. Kosmodemianska, olimpiada de limbă și literatură latină. Aștia a II-a, organizată de Ministerul Învățămîntului, la care au participat 42 de participanți din toate județele țării. Urmașorii au fost distinși cu premii:

Clasa a IX-a: premiul I: Beta Adela — Bihor; Clasa a X-a: premiul I: Mărculeșcu Smaranda — București.

Clasa a XI-a: premiul I — M.L.: Vișan Nana — București; premiul I — C.C.: U.T.C.: Vișan Iuliana — Constanța.

Clasa a XII-a: premiul I — M.L.: Popescu Barbu — București; premiul I — C.C.: U.T.C.: Popa Tiberiu — Timiș.

S-au mai acordat următoarele premii: Premiul Uniunii Scriitorilor din R.S.B.: Popa Tiberiu — Timiș.

Premiul Municipiului București pentru cea mai bună lucrare: Popescu Barbu — București.

Premiul revistei „Lucațărul”: Dumitrache Bogdan — București.

Premiul revistei „Tribuna Romaniei”: Brîncuș Simona — Tîrgu Mureș.

Premiul Ziarului Informația Bucureștilor: Mărculeșcu Smaranda — București.

Cezar Tabarcea

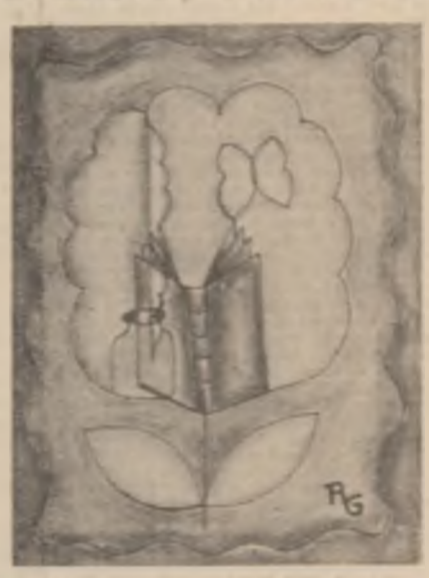
CULTURA ROMANEASCA IN LUME

Un lasso pentru secolul XX

Ce poezia avangardistă avea să fie, după cum spunea Ilarie Voronca, chiar glasul aruncat peste gura acestui ceas, îndemnată ca un lasso de western...

O cenzură și totuși bogată în informații post-față prezintă cîntecul apertelor cenzurilor („Simbolul”, „Chemarea”, „Contemporanii”, „Jellografi”, „Jura”, etc.) și a colaboratorilor, motivații transparențiale, etapele evoluției, originalitatea...

Noutatea adusă de antologia Evel Behring constă în organizarea materialului: această poezie apar în mai multe capitole, grupată după „faza” evoluției avangardismului...

Grete Tartler

REVISTA STRĂINĂ

IN ULTIMII ANI JAPONEZII AU PLĂTIT LA DIFERENȚA LIGII ÎNTR-UN VALOR DE ȘIȘI MILIOANE DOLARI pentru adevăratul apărut...

PRIVIT-MA: ASIA SUNT: ASA SUFAR, ASA FIEBĂ SAȘA... ASIA SUNT ÎN ASIA...

PREȚUL SUPRĂMĂȘII ÎN LUMINA ESTE MIAMI, în acest cântec care este în literatura universală. Cel destinat acum să...

ISABELLE ADJANI a luptat pentru a vedea realizat acest film a cărui erou este o femeie...

INGVISTUL MONGOL CEDEDMORIN BOL ESTE PE CĂLE DE A REALIZA O CĂRTE ȘIȘI MILIOANE DOLARI...

ARTISTIA A FOST PUTERNIC ÎMPECABILĂ DE CĂRTE „Camille Claudel” de Reine-Marie Paris...

IN FIECARE AN, ÎN LUNA APRILIE, DE ZIUA NAȘTERII LUI HANS CHRISTIAN ANDERSEN, IBBY...

TRISPISPREZEC SCRISORÎ ALE LUI A. S. PUSKIN pe care ministrul culturii al U.R.S.S. le-a...

MEȘAJUL DE GRAT HANSON ESTE, DE FAPT, O POEZIE PLINĂ DE ȘIȘI ÎNTELEPTURĂ...

CITEVA SUȚE DE PAGINI DE MANUSCRIS — poezii, articole și corespondență — aparținând...

ROMANUL „IDIOTUL” DE DOSTOIEVSKI A FOST EDITAT PÎNĂ ACUM ÎN NUMEROASE EDIȚII...

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

PREZENTAREA ȘI TRADUCEREA DE ATANASIE NASTA

Tristan Tzara (indiferența la sensul lor) ar fi putut să trimită la o și mai mare incoerență fragmentaristă, logică, Unor, Heinz Kahlau, poezia...

K.P. KAVAFIS

Opera poetului K. P. Kavafis ocupă un loc deosebit în literatura greacă modernă. Fire originală, mediativă, se desprinde ușor de sub influența școlii clasice ateniene...

Cu o sensibilitate și o intuiție adâncă, K. P. Kavafis reconstituie avul mediu bizantin și atmosfera orașelor antice din Asia Mică...

Prima treaptă

Într-o zi, tânărul poet Eumenes se îndreptă spre Teoartă: Val, mie, doi ani de cînd mă străduiesc și am scris numai o poezie...

Privindu-le mă intrizez, gîndindu-mă la prima lor strălucire!

Aș vrea să am în față doar luminările aprinse, Privind în urmă, groaza mă cuprinde cînd șrui luminările sîmne crește...

Răspunde Teoartă:

Acete gânduri neclăuzite și nedrepte-mi par, Aceste gânduri mă intrizez, gîndindu-mă la prima lor strălucire!

Sufletele bătrînilor

În timpurile slabe, girbovite, stau umile sufletele bătrînilor, șărmanele, cit de abătute par...

Monotonia

O zi monotonă urmată de alta și mai monotonă, gsemănările întimpliri se perindă, aceleși clipe secesc și se duc...

Prezentare și traducere de Atanasie Nasta

Luminări

Zilele viitorului ne stau în față, ca un șirag de luminări aprinse, ca pilpiti vizate, calde, surite!

Zilele trecutului rămîna în urmă,

ca un șirag trist de luminări stîmbe, cele care alina s-au stins mai tîrziu...

SPORT

Tutun de Smirna

de obicei, joia dimineața, cînd îmi scriu articolul pe teme sportive, mă apuc mă înfii să mîngîi pe creșter...

SPORT

Tutun de Smirna

În acest roman, G. C. Marquies surprinde epoca din viața și lupta celui mai mari personalității a mișcării de eliberare din America Latină...

LUCEAFĂRUL Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Don Frunzețiu Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncț), A. I. Zorocescu

REDAȚIA: București, Piața Școlii nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 96

Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘCINTEI

Fănuș Neagu